

KIADÓ HIVATAL:

Szikes Antal könyvnyomdája. hova az előfizetési pénzek, hirdetések és minden a kiadóhivatalt érdeklő közlemények küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Egész évre 6 ft. — kr.
Félévre 2 ft. 50 kr.
Negyedévre 1 ft. 25 kr.

SZERHESZTŐSÉG.

Belicey-ut 15. szám
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Alföldünk közgazdasági érdekei.

Sajátságos ez a mi nagy magyar alföldünk azzal az ő egykedvű magatartásával, amelylyel a saját közgazdasági érdekeit is úgy tekinti, mintha azoknak az intézése nem is az ő hatáskörébe tartoznék.

A legutóbbi — nem is jelentéktelen közgazdasági veszteség — sem volt képes akcióra kelteni az érdekelteket, pedig el nem tagadhatjuk, hogy a sertésvésszel — nagy mértékben üzven úgy a tenyésztést, mint a hizlást — nem kis arányokban lehattunk volna és még lehetünk érdekelve.

Bámulatos, amilyen szívós maradiságot tanusítunk mi gazdák, mikor életérdekeinek megvédéséről, vagy azoknak elevenebbé tételéről van szó.

Ha bajok és csapások érnek bennünket, tétlenül állunk meg azokkal szemben, vagy rajtuk csak akkor akarunk már segíteni, mikor felsőbb helyről paragrafus alakjában száll az ige hozzánk, elrendelvén a legszigorúbb védekezést.

Persze, azt hisszük mi, hogy ha a kőbányai akol telepek jószág-állománya elvesz — a baj csupán ott gyökeredzik s nekünk az egésze ügyet sem kell vetnünk, pedig jó volna nem felednünk, hogy a sertésvész alföldünkön is, leginkább a hozzáférhetlenebb tanyákon veszi kezdetét. — Azonban a kisebb birtokos 5—6 darabnyi állománya, ha teljesen kipusztul is, nekünk Hekuba.

Tovább is beismervé mulasztásainkat, vajjon jutott-e az Alföldön valakinek eszébe, hogy az ez idei tavaszon nagyobb mértékben fellépett férgeseket, melyek a kukoricákat végkíhánnyással, a lucernásokat végpusztítással fenyegették — ismertette volna, vagy hogy az azok által tett károkat érdeklünkben állónak tartotta volna itt, vagy amott megtekinteni; — s az idő előrehaladottsága végett oly kukorica-fajok későbbi ültetését javaslatba hozni, amelyek a férgek elpusztulása és illetőleg átalakulása után még mindég kedvező eredménnyel volnának ma is vethetők?

Nagyon téves feltevés, — ha mi abban a hitben élünk — hogy a mi alföldi kisbirtokú paraszt-gazdáink — teljesen ismerik a kukorica-fajokat és azokat kellőképpen felhasználni tudják előnyeikre.

A kisgazdák termés-biztosításáról évek folyamán keresztül mit sem hallunk a nyári zivatarok ellen, pedig ez idén bőven kijutott belőle; — de egészen úgy hagyjuk őket tehetetlenkedni, mintha nem is egy közös érdek fűzne össze bennünket, hanem mintha azok idegen államnak volnának az adófizető polgárai.

Volna még megolvashatatlan légiója azoknak az egykedvűen elnézett mulasztásoknak, melyek nem kis arányú közgazdasági veszteségeket idéznek elő, de mikor a figyelmet a közérdek szempontjából akarjuk a mulasztásokra felhívni, nem lehet feladatunk a tennivalók tömegét pontról-pontra kimerítően letárgyalni.

Nem évek óta sulyosítja-e a kisgazda helyzetét a hitelügy, — a drága kamat? S nem állnak-e fenn évtizedek óta gazdag pénzintézeteink az alföldön, amelyek készek határainkon kívül olcsó kamatra elhelyezni azt a pénzt, melyet saját területükön 1—2 percenttel drágábban értékesíthetnének? Vagy mindezen feladatra, mivel helyi érdekeinket érinti, a kormány vagy a gazdakongresszus vállalkozzék? Vagy ezek a pénzintézetek, ha már földhitelügybe bocsátkozni nem akarnak, s éppen nem akarják saját előnyük árán se megoldani a mezőgazdasági hitel fontos kérdését, — nem állíthatnának akár társulás útján olyan gyárat, amelyek nem kis mértékben oldanák meg a fenforgó közgazdasági mizériákat és szocialistikus kérdést? — Vagy talán nem is összeforrott közös érdekünk nekünk a kereskedelmi, gyári és mezőgazdasági ipar?

Ha ezen elősorolt fontos feladatokat nagy alföldünk különösen helyi érdekei szempontjából megoldani iparkodnánk, meglehetünk győződve, hogy közgazdasági életrealitásunk egészen más látóképet nyerne s jóval kevesebb okunk lenne az örök panaszra, amely közvagyonni gyarapodásunk fokozódásával siró hangjából nagyon sokat vesztené.

Tegyünk valamit s mozogjunk; két három évtized hamar elrepül s ha nem cselekszünk, a jövő század vége úgy ér bennünket, — mint a mostani millenium.

TÁBOZA.

Egy kis lányhoz.

Mi a bajod, barna kis lány?
Szemed ki van sirva,
Halvány-fehér homlokodra
Szenvedés van írva.

Szép fejecskéd bura hajlik,
Nehéz bánat tölt el,
Olyan vagy, mint a gyöngyvirág
Tele harmat-könnyel.

Hasztalanul kérdezgetlek,
Kis ajkad nem felel,
Fájó szived baját csak a
Szemed árulja el.

Könyharmatos szemedet át
A lelkedbe látok,
Ott sötétül szived gyásza,
Mint egy nehéz átok.

Ugy jártál, mint az ibolya,
Kora tavasz napján,
Alig nyílt, már megfagyott
A mosoly az ajkán.

Először nyílt szerelemre
Piczi szived, lányka
A legelső szerelem lett
Szegény szived gyásza.

Ugy-e, ugy-e eltaláltam?
Megered a könnyed...
Oh! sirj, csak sirj, a fájdalom
Könnyek között könnyebb.

Ha kisirtad jól magadat,
Ujabb könnyet ne ejts...
Töröld le a régieket —
Aztán felejtis, felejtis.

Váradi Ferencz.

Az egyetemi hallgatók mulatsága B. Csabán.

Augusztus 3-án tartotta meg a b. csabai egyetemi ifjúság hangversenyyel összekötött táncmulatságát a kies Széchenyi-ligetben. Közvetlenül a táncestély előtt

pár nappal az eső leverte a port és lehűtötte a tikkasztó forróságot, úgy hogy szombaton este, a mulatság napján, a leggyönyörűbb volt az idő: tavaszi kellemes levegő, teljes fényben pompázó holdvilág s az égből lemosolygó csillagok ezrei emelték a tündéres szépségű éjszaka költőiségét. A közönség már régóta nagy érdeklődéssel készült e nap élvezeteire s mondanom sem kell, hogy ezen széleskörű kíváncsiság eredménye az volt, hogy a Széchenyi ligetben levő szín- és táncterem a táncestélyen zsúfolásig megtelt a legdiszesebb közönséggel. Valódi élito-mulatság volt ez s bizony nem akármelyik farsangi mulatság mérkőzött volna meg vele a siker dolgában. Fokozta az érdekességet az is, hogy B. Csabán még sohasem rendeztek ilyen szabású táncvigalmat, az egyetemi ifjakról pedig mindenki tudta, hogy táncérett és mulatozásért lelkesednek: ez vonzott a mulatságra akkora hölgyközönséget; nem is bánta még senki, aki részt vett benne. — A mulatság részletei a következők:

A táncot hangverseny előzte meg, melyet Csillag Benő komoly és meghatóan előadott szavallata nyitott meg. Utána Bihari Imre fővárosi hírlapíró tartotta felolvasását „Csaba hírneve és még valami” czimén; a közönség igen jól mulatott a francia szellemességgel sűrűlt csevegésen; majd Schiffer Fülöp hegedű és Derczy Ferencz zongora játéka következett, kiknek eléggé nem méltányolható ügyességét a hallgatóság lelkes tapsa jutalmazta, bár az előadott darabjuk hosszúsága ném volt arányban a hangverseny rövid időre szabott műsoraival. Igen sikerült volt Sztrák Ernő zongorajátéka, melyet többször kellett megismételnie; utána Rózsa Miklós fővárosi fiatal poéta olvasta fel két költeményét; csak az a kár, hogy a közönség az

Alispáni jelentés július hóról.

I. Közegészségügy.

A közegészségügy az elmúlt hóban általában kedvező volt. — A ronesoló toroklob, vörheny, köhögés, hagymáz, vérhas, torokgyík betegség több közegségben szóróványosan előfordult ugyan, — de kiterjedtebb járvány nem lépett fel. — A ragályos betegségek szóróványos eseteinél a ragály terjedésének megakadályozását célzó óvintézkedések fogantatosítottak.

Az utcák, közterek, nyilvános helyiségek tisztántartására kellő gond fordított. — A közfogyasztásra szánt élelmi szerek, italok orvosrendőrileg megvizsgálták.

Az állategészségügy állása nem mondható kedvezőnek. — A szóróványosan fellépett sertés-vész megszünt ugyan s a vármegye az elrendelt kiviteli zárlat alól feloldatott. — de Békésen, Dobozon a sertés orbáncz s torokgyík; Csabán, Kondoroson, Szeghalmon M. Berényben, Tót-Komlóson, Sámsonban a száj és körömfájás, Csorváson a sertés orbáncz, Kigyóson, Szarvason a léptene betegség lépett fel. — Jölehet a megye a sertés vész zárlat alól feloldatott mindazonáltal a ministeri rendelet szerint Bécsbe csak az elébről előirt korlátozások mellett szállíthatók a sertések, vagyis csupán egyetlen erre feljogosított vásárlóhoz. E korlátozás a sertés eladókra nézve felette káros lévén, felterjesztést intéztem a földművelésügyi minister úrhoz e korlátozás megszüntetése iránt, — azonban a minister úrnak távirati válasza szerint — az osztrák hatóság még egyelőre fenntartja e részben való korlátozását.

Az előirt óvintézkedések mindenütt pontosan végrehajtottak.

A Füzes Gyarmat határában már régebben fellépett takonykór járvány még mindig nem szünt meg. E ragályos betegség tovább terjedésének megakadályozása céljából elrendeltem, hogy Füzes-Gyarmat, Szeghalom és K. Ladány községek összes állományát állatorvosilag megvizsgáltsák.

II. Közbiztonság.

A személy biztonság az elmúlt hóban a következő esetekben zavartatott meg. — Gyulán Tóth István 77 éves eszmadia lakásán múlt hó 23-án éjjel meggyilkoltatott. A gyilkosság elkövetésével gyanúsított Mislav Sándor a kir. vizsgáló bírónak átadatott.

Szent-Andráson Pintér István bérését Kálmán Andrást egy gereblyével fejbe ütötte úgy, hogy a család a szenvedett sérülések következtében meghalt. A bünvádi eljárás folyamatba tetetett.

F. Gyarmaton a pázmányi pusztán az Erdélyből hozott arató munkások össze verekedtek s Moldován László és János, Papp Jánost késsel súlyosan megsebesítették. — A tettesek a kir. bíróságnak feljelentettek.

A v a g y o n b i z t o n s á g, — több-kevésbé

igen kedves lyrai produktumokat fololvásó halk hangja miatt nem élvezhette eléggé. Műsorán kívül M o l c z e r Tibor tanuló mutatta be különös hegedűjátékának eredetiségét, mely lelkes tapsot aratott. A hangversenyt „A kísértet” c. melodráma fejezte be (Adámytól), melyet R i c h a József adott elő S z t r a k a Ernő zenekíséréte mellett; az előbbi ismert színészi előadása ügyességével, az utóbbi fentebb említett musikális tehetőségével. — A hangverseny után féltizenegy órakor kezdődött a tánc, melyet szinte türelmetlenül várt már a hölgyközönség. Nagy hátrányára volt a táncnak, hogy az aránylag szűk táncteremben a szenvedélyes táncosok csak nagy vigyázattal táncolhattak, olyan nagy volt a szorongás. A rendezők lelkiismeretesen eleget tettek kötelességüknek: táncoltak annyit mint soha máskor és volt gondjuk rá, hogy mások se pihenjenek. Hogy hány táncos volt s milyen nagy a tánckedv, legjobban mutatja az, hogy az éjféltájban rendezett első négyest 60-nál több pár táncolta, néhányan pedig a hely szűke miatt ülni voltak kénytelenek. A cigány folyton játszott, a tánc szakadatlanul folyt, s a rendezőség a szünórát is táncra használta fel. A jókedv és fesztelen hangulat mindvégig megmaradt. Kell-e megjegyeznünk, hogy a hol annyi tizes ifjú és leány-szív találkozott, oda nem felejtette elküldeni Vénusz a szerelmet fakasztó Amort? Fellépésére és működésére soha kedvezőbb alkalom nem kínálkozott. — A tánc kiválóan kiviradik tartott lankadatlan kitartással, a mikor a mindenséget ezüst fénylen bevonó hold bájosa megszóktat az Anurára közeledtére s négy óra után a még mindig szépszájú közönség mintegy varázs-ütésre szétoszlott. — A rendezők pedig ezután, bájoló szemek tekintetéből ittas szívvel s az estély emlékeitől mámoros fővel — összegyűltek, hogy megtartsák utolsó ülésüket s tanácskozzanak a felett, miképpen fejezzék be legméltóbban a mulatságot, a melyről

jelentékeny lopásból eltekintve a következő esetekben zavartatott meg. Gyulán Jeszenszky Béla szabómester raktárából ismeretlen tettes 4—500 ft értékű ruhaszövetet lopott el.

Csabán Haczkó Mátyás kárára 24 ft, Szeghalmon Laubah Pál kárára ismeretlen tettesek 400 ft készpénzt elloptak. — A nyomozás folyamatba tetetett. — A szarvasi és szeghalmi járásban a kóbor cigányok követtek el több lopást. — A járási fősolgabírák a tettesek kipuhatólása és a kóbor cigányok kiutasítása iránt az intézkedéseket megtették.

Ö n g y i l k o s s á g Békésen 2, Orosházán 1, Pusztá-Szt-Tornyan 1, Csabán 2, Endrődön 1, Vésztőn 1, esetben fordult elő.

Az elmúlt hóban a következő balesetek történtek:

Gyulán Szilágyi Jánosné 3 éves leánya az Élő víz csatornába fulladt.

Békésen Aunez János csendőr, Öcsödön Szabó János, Endrődön Kurilla Mária, Gyomán Forgács István, Béla, Mátyás és Paroczay Imre, K. Ladányban Nagy Bálint, Szeghalmon Fodor Lajos, F. Gyarmaton Szilágyi Sándor, Vésztőn Szabó Julianna fürdés közben a vízbe fulltak.

Orosházán Sin István 3 éves gyermeke, Békésen Boros István 2 éves gyermeke leforászta magát s az égési sebek következtében meghaltak.

Tűz eset M. Berényben 1, Orosházán 1, Csorváson 2, Szarvason és Kondoroson 1—1, Szeghalmon 2 esetben volt.

III. Közlekedés árvédelem.

A törvényhatósági s' községi közlekedési utak általában jó karban voltak. Nagyobb mérvű útépitési munkálatok a szeghalmi és K. Ladányi törvényhatósági utakon voltak folyamatban. — Egyébként a községi közmunka felhasználása a mezői munkák miatt szűntetelt.

A védőtűtések tartarozási munkálatai folyamatban vannak.

IV. Földművelés, ipar és kereskedelem.

Az aratás java részt már befejeztetett és a cséplés megkezdett.

Az aratási eredmény általában igen jó. — A mezői munkások helyzete lényegesen megjavult a mennyiben az aratásból igen jó keresetük volt.

Ipar és kereskedelmi szempontból lényegesebb mozzanat nem fordult elő s ha a kedvező aratási eredmények a helyzetet meg is jobbították, a gabona árak alacsony volta miatt az ipari és kereskedelmi forgalom alig-alig élénkült.

V. Vegyesek.

A vármegyei pénztárakat a múlt hóban is megvizsgáltam és rendben találtam.

A járási fősolgabírák községeiket beutazták s a községi közigazgatást ellenőrizték.

E helyen kívánom a tekintetes bizottság tudomá-

bizonyosan minden résztvevő a legszebb emlékekkel távozott. Hogy mit határozott a tanácsülés, nem tudom, mert elsöktek tőlük s a Széchenyi-liget kijáratánál sétálva, vizsga szemmel kémleltem, miy hangulatban vannak azok, a kiknek mulatásán tőlük telhetőleg fáradoztak a rendezők. Habár mámoros szívvel végeztem a kém szerepét, a távozó hölgyek ajakáról csak ezt az egy megjegyzést tudtam ellesni:

— Nem is valóság, de tündérálom volt e multság!

Nem kételkedtem többé a táncostély erkölcsi sikerében s elégedett mosollyal tértem vissza a mulatozó rendezőséghez, mely zeneszó és pohár csengése mellett egyhangú határozatképen konstata, hogy a ki a mai multságban nem nagyszerűen mulatott, az nem is volt ott s hogy a táncostély minden tekintetben fényesen sikerült.

Ezzel teljesítettem volna riporteri kötelességemet, ha nem kellene pár szóval az anyagi eredményről is megemlékeznem. A hangversenyt és táncmulatságot tudvalevőleg a Budapesti fennálló „Békésmegyei egyetemi ifjak köre” alapítókéje javára rendezték; az anyagi siker a rendezőség minden reményét felülmuta. Az eddig részletes pontossággal még ki nem számított összes bevétel körülbelül 340 ft, az összes kiadás 180 ft s így „B. E. I. K.” alapítókéjének gyarapítására fennmaradt körülbelül 160 ft. A bevételbe beleszámítják a felülfizetések is mintegy 50 ftnyi összegben. Így a b. csabai egyetemi ifjuság aug. 3-iki hangversenye és táncmulatsága, anyagilag is erkölcsileg is a legfényesebben sikerült svatesi ihlettséggel mondom: bizony-bizony sokáig, nagyon sokáig megfogják emlegetni ezt a mulatságot mindazok, a kik nem mulasztották el ezen alkalommal a legkedvesebb emlékeket szerezni maguknak.

BALLAY ZOLTÁN.

sára hozni, hogy a belügyminister úr az aratás megkezdése előtt Orosházára minden eshetőségre való tekintettel egy zászló alj gyalogságot rendelt ki. — A helyzet és a munkások magatartásának tanulmányozása végett azonnal a helyszínére kiutaztam és egyes községek és gazdaságok bejárása mellett meggyőződém arról, hogy az aratási munkálatok békés lefolyásának biztosítására különösebb rendszabályok nem szükségesek, a katonaság vissza rendelése iránt előterjesztést tettem s' a katonaság tényleg elvezényeltetett.

Gyulán, 1895. évi augusztus 3.

Dr. FÁBRY SÁNDOR,
alispán.

Ujdonságok.

— **Eljegyzés.** H a r a s z t y Sándor csaba-csüdi nagybérlő múlt hó végén jegyet váltott Rozenthal Ignác csabai gőzmalom tulajdonos nagyműveltségű leányával I r é n kisasszonnyal.

— **Eljegyzés.** V a l e n t i n y i Jenő főgymnasiun tanár, lapunk munkatársa múlt héten jegyezte el Delhányi Zsigmond kedves és szeretre méltó leányát Mariskát. Gratulálunk a jegyes párnak.

— **A magyar tűzoltók** ezredéves albuma címmel Christo Miklós megyei árvaszéki ülnök, a gyulai önkéntes tűzoltók főparancsnoka a milleniumi kiállításra igen érdekesnek ígérkező könyvet szerkeszt, melyhez József főherceg mint a legelő magyar tűzoltó a következő előszót írta: „Azon gyors és szakszerű fejlődés, melynek magyar tűzoltó intézményünk aránylag rövid idő óta örvend, kivánatosá tette ez irányban irodalmunk haladását is. Kiváló embereink fel is karolták ezen eszmét és már is bírnak oly munkákkal, melyek a külföld hasonnemű dolgozataikkal bátran vetélkednek. Azonban történelmi és statisztikai szempontból maradtak még hézagok, melyek kitöltésére Christo Miklós, a gyulai önkéntes tűzoltó testület tisztelt főparancsnoka, ezen munkálatjában vállalkozott. Örömezt felelek meg kívánságának, midőn hazánk tűzoltóinak figyelmébe ajánlom szakkönyvét, mely általános támogatást érdemel. Gyulán, 1895. július hó 10-én. J ó z s e f fő h e r e z e g.”

— **Előzet cséplő.** S c h r e i b e r Dávid kondorosi bérlő tanyáján a múlt héten javában folyt a cséplés. Egyszerre csak a cséplő lángokban állott s a tűz oly gyorsan terjedt, hogy annak megmentésére gondolni sem lehetett. A cseplőn kívül előzet 80 kereszt árpa s hogy a tűz tovább nem terjedt, a gyors segélynek köszönhető.

— **A fogyasztási ital** és szesz italmérségi adó megváltása tárgyában az egyezkedési tárgyalás augusztus 3-án megtartatván, azt a község váltotta magához.

Ezen egyezés szerint fizetendő évenként:

a., boradóban:	11315	frt	67	kr.
b., húsadóban:	4146	„	83	„
c., czukoradóban:	4759	„	01	„
d., söradóban:	3755	„	05	„
e., szeszadóban:	12372	„	27	„

összesen: 36348 „ 63 „

— **Katonai lóvásár.** A hadsereg ló szükségletének fedezése végett a vármegye területén katonai lóvásár fog tartatni. Szarvason a bizottság október 3-án fogja a vásárt, a város háza udvarán megtartani.

— **Jóváhagyott választás.** A vármegye e hó 8-án tartott rendkívüli közgyűlésén a községi képviselőlet által múlt hóban megválasztott A d l e r Á r m i n okleveles mérnök megválasztását egyhangulag jóvá hagyta. Mint értesülünk a megválasztott mérnök a napokban foglalja el állását.

— **A legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok** 1896. évi névjegyzékének elkészítése munkába vétetett s az annak alapját képező adóhivatali kimutatások, az 1886. évi 21. t. cz. 25. §-ához képest a f. hó 4-től 13-ig a vármegye számvevői tisztségűl közszemlére kileszenek téve, a mely idő alatt azok ott bárki által megtekinthetők s ellenük felszólalások adhatók be. Az igazoló választmány a névjegyzék megállapítása céljából augusztus hó 13-án d. e. 10 órakor fogja a székház kisebb tanács termében ülését megtartani, mely ülésig s az ülés tartama alatt írásban vagy szóval mindazok jelentkezhetnek, a kik adójuknak az idézett törvény 26. §-a alapján való kétszeres beszámításával óhajtának a névjegyzékbe felvétetni. Aki a kitűzött idő alatt eziránt nem jelentkezik, vagy jogosultságot nem igazolja, az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől a jövő évre eselik.

— **Ünnepélyes istentisztelet.** Jövő vasárnap, augusztus hó 18-án I. Ferencz József, magyarországi

apostoli királyának születési évfordulója lévén, az a helybeli ágost. hitv. ev. egyházban is meg fog tartatni. A magyar istentisztelet délelőtt 11 óra kor vendi kezdetét.

— **Áthelyezés.** A Főispán Baros Dezső t. szolgabíró Szeghalomra helyezte át, az ottani főszolgabíró helyettesítésére, mivel nevezett főszolgabíró 6 heti szabadságot kapott.

— **Pályázat tanítói állásra.** A szarvasi ág. ev. egyház a múlt napokban pályázatot hirdetett egy 1000 frt fizetéssel ellátott tanítói állásra, erre az állásra eddig mintegy 14 pályázó jelentkezett. Csodálatos azonban, hogy a szarvasi tanítók közül csak egy adta be pályázati kérvényét ezen állás elnyerhetése végett.

— **Öngyilkosság.** Hranyczy Lajos Szarvas községi írnok 8 nap előtt városunkból nyomtalanul eltűnt. Folyó hó 10-én értesült a helybeli rendőrség, hogy nevezett Pancsován öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság oka bizonyára zilált anyagi viszonyai-
ban keresendő.

— **Csere-ajánlatok** érkeztek be magyar és német nyelvű községek olyan családaitól, kik gyermekeiket a szarvasi főgymnasiumban óhajtják taníttatni. A csere-
vállalat iránt érdeklődők tájékozódhatnak az igazgatónál.

— **Adóelengedés.** A vármegye közigazgatási bizottsága hétfőn tartott ülésének legérdekesebb momentuma az volt, midőn Csák György kir. pénzügy-
igazgató jelentette, hogy a tavaszi elemi károk [hesz-
szeni légy, aszály] folytán a minister adóelengedéseket engedélyezett, még oly esetekben is, midőn a kárbe-
jelentések elkésve érkeztek, akként az adóterületek minden megyebeli (ugy minálunk is) kárt szenvedett
birtokos adójánál fognak ha akár idejében, akár a törvényes határidőtől elkésve, a kárbejelentés tényleg
megtörtént. Az adó elengedés az adó egy harmadré-
szére szól.

— **Villám csapás.** A kondorosi tanyákon múlt héten villám sújtott le Czimrák Tamás tanyájába és
azt felgyújtotta úgy, hogy teljesen leégett. A konyhába szorgalmatoskodó tanyásné a villám csapástól lesújtva
elalélt. A gyorsan előhozott orvos dr. Zsivkovicsnak sikerült a szegény asszonyt eszméleire hozni s felgyó-
gyulásában nincs kétség. Az épület biztosítva volt.

— **Tanfűgy.** A múlt évben megnyitott iglói községi polgári fiúiskola az 189% isk. évvel a tanulók az I. és II. osztályba vétetnek föl. (Az I. osztályba fölve-
tők: a kik életük 9 évét betöltötték és a szükséges előismereteket a népiskola IV. osztályában nyert jó
rendű bizonyítvánnyal vagy fölvételi vizsgálat útján igazolják. A II. osztályba a polgár, vagy középiskola
első osztályát legalább elégséges eredménnyel végzett tanulók iratkozhatnak be. A latin vagy francia nyelv-
ből kapott „elégtelen“ osztályzat a fölvételnél akadályt nem képez; de ezeken kívül egy legfeljebb 2 tantárgy-
ból elégtelen osztályzatot kapott középiskolai tanuló köteles e tantárgyakból fölvételi vizsgálatot tenni. —
E díjmentes vizsgálatra becsátáshoz a kir. tanfelügyelő engedélyre szükséges.) A beiratások és fölvételi vizsgá-
latok szeptember első hetében tartatnak. — Tanítási díj a helybeliek 4 a vidékiek 6 frtot fizetnek. Va-
gyontalan szülők szorgalmas gyermekei a tandíj fizetése alól felmentetnek, és a tankönyvekkel is segélyeztetnek.
Vidéki tanulók tisztességes magánházaiknál havi 12—15 frtért teljes ellátásban részesülhetnek. Ez intézet
helyzetnél fogva különösen azon szülők figyelmébe ajánlatik, kiknek óhajuk, hogy gyermekeik a német
nyelvet elsajátítsák.

— **Az új bankjegyekről.** A valuta világban, a hogy a hatos, két hatos, az ugynevezett Lónyai huszas változott és a hogy a suszter tallér a feladás korszak-
kába lépett és csak egy pár öreg baka emlékében révedezik föl néha-néha, úgy változik meg a papírpénz is. Az angyalos kék egy forintost, a zöld hasu ötöst, a sima tizest és a ritka ötvenest új jövevények váltják föl. Lássuk csak: milyenek lesznek az újak. Az ezer
koronás bankjegy akkora mint az ezer forintos bank-
jegy. Az ötven forintos bankó valamivel hosszabb a tizforintosnál. A bank a réznyomást könyvnyomdai
felünyomással meg akarja tartani, mivel a folytonos kísérletek bizonyították, hogy ezek a jegyek még a
fotografia segítségével sem utánozhatók. Az ezer koronás jegyek mindkét oldalán ülő női alakok láthatók,
az egyik Magyarországot, a másik Ausztriát jelképezi. Az ötszáz koronás jegyek két szélére egy-egy meda-
lionba foglalva szép női fej látható, egy a magyar, egy az osztrák koronához tartozó diadémmal. A száz
koronás jegyeken ugyanilyen fejek vannak. Az ötven koronás jegyeken épp úgy mint az ezreken, ülő női
alakok vannak mind a két oldalon.

„Nincsenek többé lányok“ cizmme-
lent meg Thewrewk István új műve. A magyar olvasóközönség Thewrewk Istvánt tiz évi írói

működése alatt gyakrabban tüntette ki a nagy érdek-
lődés és rokonszenv jeleivel, minden egyes műve, kezdte
az elsőtől, gyorsan vált népszerűvé, s a kiváló tehetségű
fiatal író további működése iránt méltán ébresztett élénk
várakozást. Hosszabb hallgatás után Thewrewk István
most újból a közönség elé lép megismosodott tehetséggel
s legújabb elbeszéléseinek, tárcáinak legjavával. Könnyed
szellemes, érdekes mindaz a mit új művében nyújt, s
a mi társadalmi életből való. Thewrewk kitűnően ös-
meri s mai társadalmunkat és különösen a nőkről írott
dolgai által lett népszerűvé. A „Nincsenek többé lányok“
című mű a külalokban is rendkívül elegáns és a
kiadónak igazán dicséretére válik. A Roznyai Károly
kiadásában Budapesten megjelent, remek czimlappal
ellátott, tartalmilag pedig roppant érdekességű műnek
ára 1 korona. Pompás díszkötésben 2 korona.

CSARNOK.

Eredj, te gyáva. . .

Írta: Móra István.

V.

— Györünk haza Sándor.

— Ha akarod Eta.

És mentek. Az öltözőből kijövet össze ütödték
egy csomó fiatal emberrel. Monokles a kis könyvvívő
lábára lépett. Schütz felsziszent.

— Kérem vigyázzon.

Amaz erre várt.

— Mit? Én. A lábamra tapos a béka, mégis
én. . . Kér bocsánatot? Hitvány!

Sándor remegett.

— Eh, hagyjon utamra, mit kötözködik belém.

— Ugy, hát utonálló vagyok. . . Ne. . .

A férj meg volt gyalázva.

VI.

Mikor hazatértek, Eta megcsókolta az ura képét,
ott, a hol égett a szegénytől.

És az a csepp hidegség nem volt az arcán, a szemében.

— Szeretlek, értem gyaláztak meg, — de lemosd.

VII.

Schütz nem aludt azon az éjszakán. Tudta mit
kell tennie, tudta, mit mondott az asszony, — de félt.
Félt. Istenem, félt. Szabad-e félni? Szégyen az
ugy-e?

Soha békeséges tollnál egyebet nem forgatott, —
amaz sportot üz a vérontásból. Az egy roue, erkölcsi
roue. Ó apa. Ha megöli? Itt ez az asszony, itt ez a
két gyerek. Neki semmije; apja, anya nines, —
Rozner napról-napra él. . . mi lenne velük. . .

Félt, mondom. Szabad-e félni?

Lám az egész sajtó, — folytatta mentő gondol-
tait, — ostorozza ez örült maniót, a társas egyletek
elítelik, a nagyváradi halott börgése fölírta az egész
társadalmat ez ostoba istenitélet ellen. . . Nem, nem
fog verekedni, a vesztés biztos tudatában. Nem.

Alig lép a comtvirba, jön a Monokles két
segéde.

— Ugy, tehát még az, a sértő, az akar elégtételt.
A kis ember feldühödött.

— Mit akarnak? Elégtételt akarnak? Takarod-
janak innét; én fogok, én elégtételt venni, a bíró-
ságnál, a nyilvánosság ítélőszéke előtt, szégyeljek
magukat, önök ott voltak, tudják, ki a bűnös. Taka-
rodjanak, vagy a szolgát hívom.

VIII.

Mindkét fél nyilatkozott. A vezérczikkek, tárcák
éles hangon támadták a képzelt párbajhősöket, dicsér-
ték a hidegvérű családapákat, kik holmi ripók biztos
fegyverének ki nem állnak, szigorú intézkedéseket
vártak a törvényhozástól s az olvasó publikum szívé-
ben egyetértett velük. Aztán ugyanez a publikum,
mikor a lap végén a csillagos nyilatkozatokat elolvas-
ták, nevetett a kis zsidó esetén.

IX.

Mikor az nap este Schütz hazament s meg
akarta ölelni a feleségét, az asszony szilaj kézzel
ellökte magától.

— Eredj, te gyáva. . . .

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZIKES ANTAL.

NYILTTER.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Mult hét folyamán egy ajánlott levélben
felszólítottam Barabás Lajos kereskedősegédet,
hogy az ellenem a Bárányban távollétemben
használt sértő kifejezéseket vonja vissza, ami
egy tisztességes embertől elvárható, ezt mind-
eddig nem tette, ha ezt még ezután sem tenné,
ugy hozzá illő módon szerzem meg az elég-
tételt nyílt utcán fogom meg kutyakorbá-
csolni.

Szarvas, 1895. augusztus 10.

Röpászky József.

T. cz.

Van szerencsém b. czimmeddel tudatni,
hogy egy nagyobb *erdő kivágást* sikerült meg-
vennem, minélfogva azon kellemes helyzetbe
jutottam, hogy a t. czimmed szükségletét a
legjobb minőségű válogatott *száraz tűzifával*
mindenkor a legpontosabb kiszolgálás mellett
és mélyen *leszállított áron* elégíthetem ki.

Az általam szállított tűzifa annyira ki-
fogástalan száraz minőségű, hogy közte sem
görcsös sem korhadtnak előfordulnia nem
szabad.

Bükfa házhoz szállítva méterölenként 12 frt.

Tölgyfa házhoz szállítva méterölenként 12 frt.

*Gyertyánfa házhoz szállítva méter-
ölenként 13 frt.*

*Vágottfa (apritva) métermázsánként
pontos kiméréssel 90 kr.*

Ugy szinte van szerencsém b. czimmeddel
tudatni, hogy hosszas fáradozás után sikerült
több porosz kőszénbányával szerződést kötőm
egy nagy mennyiségű *porosz kőszénre* miáltal
azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy teljes
vagon rakományok vételénél bármely Buda-
pesti vagy Bécsi nagy kőszén kereskedővel
árak és feltételek kedvezményébe versenyez-
hetek, kicsibe való eladásnál lehető legolcsóbb
árakat számítok.

Hazai szenekből szinte állandó készletet
tartok *Salgótarjáni kőszénbánya termékét a
kiváló jóságáról híres Bagjasaljai darabos sze-
net.* A *petrosényi kőszénbánya képviselőt*
sikerült megnyernem miáltal azon helyzetbe
vagyok, hogy ugy magánosok mint iparvála-
latok részére teljes *bányai áron számítom
kedvezményes feltételek mellett.* Ugyancsak
kedvező árak mellett eladok *legjobb minőségű
porosz kovács szenet légszesz kokszot* és vegyi-
leg előállított *faszenet* iparosok részére gyári
áron számítok.

Midőn még b. czimmednek tudomására
hozom, hogy állandó raktárt tartok jutányos
árak mellett. *Legjobb minőségű élesdi mészből.
Gróf Rosu-féle láballani porland és roman
cemenitből, sebeskörösi és tiszai homokból.*

Tengeri, és tengeri darából, árpa és árpa-
darából, korpá, korpás és szitált liszt ugyszinte
széna eladás.

*Szalonna nagyban és kicsinybeni
vétel és eladás.*

Gabonaszák kölcsönüzet.

Midőn vagyok bátor az igen t. czimmedet
felkérni szükségletének beszerzése alkalmával
velem értekezni elne mulassza, mivel csak az
esetbe szeresheti be szükségletét jól, olcsón és
rendesen, felvilágosításokkal nem rendelés
esetén is a legkészségesebben szolgálók; becses
pártfogásuk és megrendelésükért esedezve

vagyok illő tisztelettel:

BUKADOLF,

fa- és szén keresk. a piac téren.

Leszállított árak !

méter mérték !
válogatott I. II.
tűzifa 13 frt. 12 frt és 11 frt mé-
ter ölenként, egész kocsis rakomány [10.000 klg.]
a vasutnál 71 frt.

Kovács-fa- és köszén, mész és cement
mérsékelt áron kaphatók.

WIGNER LAJOS,
fakereskedésében.

BIKSZÁDI

égyvényes konyhasós
savanyúvíz

Borral és gyümölcszörpökkel vegyítve, kellemes üdítő italt szolgáltat.

Egyvényes konyhasós vize kitűnő hatá-
sunak a következő kornemeknél bizo-
nyult be: idült tüdőhurut, tüdőtegdag
és a kezdődő gümőkórnaál idült gyó-
morhurutnaál a naponkénti hányingert,
fejfájásokat, fejszédüléseket, szüneti
az egész vérkeringést jótékonyan emeli
s így az emésztést és a jó ét-
vágyat teljesen helyre hozza. Az epe
elválasztást a májban sielteti, az
epe elválasztó utakat jó karban tartja
ugyancsak oldó hatásnaál fogva az egész
bélcsatornaát tisztán tartja. Ez oknaál fog
va kitűnő az aranyér, sárgaság, máj-
és lép daganatok ellen.

Bikszádi gyógyforrások
ásványvizeink kezelősége.

Ajánlja e vidéken még nem ismert, az al-
földön már legnagyobb kelendőségnek ör-
vendő, az ásványvizek között legkelleme-
sebb ízű s kitűnő gyógyhatású savanyúvizet.

Főraktár:

Réthy Sándor urnál

Szarvason.

BIKSZÁD GYÓGYFÜRDŐ.

Szatmármegye keleti szélén, szelektől ma-
gas hegyek által védett erdei fensíkon fek-
szik. Szinér-Váralja állomástól (szatnár n.-
bányai vasut) 2. Técső állomástól (magy.
északkeleti vasut 4 óra járásnyira.)
Viszonteladók előnyben részesülnek.

SCHLICK

féle vasöntőde- és gépgyár-
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:
VI. ker. külső váci-ut 29-35.

Városi iroda és raktár
Podmaniczky utca 1.

Gőz- és járgány cséplő készületek.

számos első díjjal kitűnt. C H L I C K-féle szab. 2 és 3 vasú ekék,
mélyítő és egytetemes aczél ekék.

eredeti SCHLICK: és VIDATS-féle
egyvasu ekék, falajmivaló eszközök

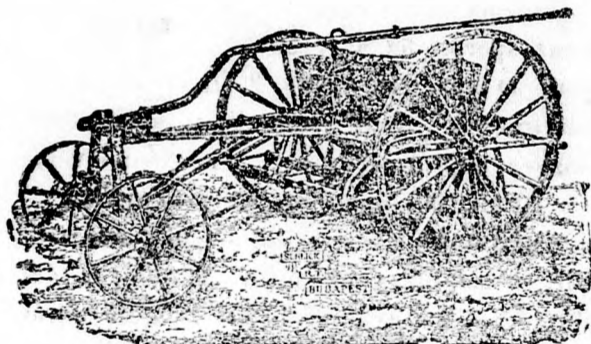
valamint

Schlick-féle szab. „HALADA S” sorbavető gépek
Takarmány készítő képek, darálók, őrlőmalmok és min-
dennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és
marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható me-
zei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

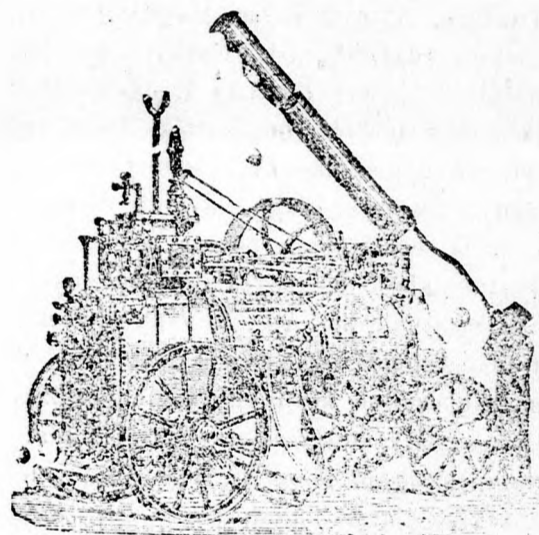
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.



KOTZÓPÁL

GÉPESZMERNŐK

Budapest, Üllői-út 18. sz. alatt.



Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű
Szögescséplőkészületeket
Továbbá 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű
sines gőzcséplőkészületeket.

hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rend-
kívül nagy felületű rostákkal, árpahélyazóval
és választóhengerrel.

Fa- és szénfőtésű és eredeti szalmafűtő

gőzmozgonyokat

Továbbá R. GARRET & SONS felülmul-
hatatlan 40% tüzelő anyag megtakarító.

Compound gőzmozgonyok,

s a legjobbnak elismert brandtfordi önműködő
amerikai kévekötő aratógépeket. Eredeti ame-
rikai szénagyűjtőt 1 vagy 2' ló befogására al-
kalmazható combinált rúddal. Sörveto- és
szörvavető gépeket és mindennemű egyéb ki-
sebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Vidéki ügynökök kerestetnek.

Cséplési idényre.

Gabonaszakot kölcsönbe kőszenet a csép-
léshez legkedvezőbb feltételek mellett folyton
lehet kapni.

Buk Adolf,
piacztéri üzletébe
tűzifa és köszén kereskedés.